

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Detaljplan för

Delar av Hamnen 2:1 och 2:2

Inom stadsdelen av Hamnen i Ystad
Ystads kommun, Skåne län

När kommunen upprättar en detaljplan eller ett program eller ändrar en detaljplan ska kommunen undersöka om genomförandet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan (Miljöbalken 6 kap. 5 §). En undersökning ska bestå av två moment. Kommunen ska identifiera de omständigheter som talar för och emot en betydande miljöpåverkan. Kommunen ska också genomföra ett samråd om frågan med länsstyrelsen och andra kommuner som kan antas bli berörda utifrån sitt särskilda miljöansvar. Undersökningssamrådet behöver inte genomföras om kommunen redan när omständigheterna identifieras kommer fram till att en miljöbedömning ska göras.¹

Vilka omständigheter kommunen ska utgå från anges i miljöbedömningsförordningen (2017:966 5 §). Checklistan som följer är baserad på kriterierna i miljöbedömningen. Resultatet av undersökningen ska ange huruvida en strategisk miljöbedömning behöver tas fram eller inte och en sammanfattning av undersökningen ska föras in i planbeskrivningen.

BAKGRUND

Detaljplanens syfte

Detaljplanens syfte är att fortsatt kunna använda marken som småbåtshamn. Planen syftar till att behålla och utveckla de funktioner och den service som båtägare, gästhamnsbesökare och andra besökare förväntar sig inom en småbåtshamn. Planen ska också pröva möjlighet att införa nya verksamheter och funktioner som anses vara lämpliga inom en småbåtshamn.

Vidare ska planen göra det möjligt att anlägga ett kallbadhus på den befintliga piren/bryggan.

¹ Text hämtad från Boverket, 2019-06-28

Förutsättningar för området

Översiktlig beskrivning av planområdet och dess influensområde gällande befintlig miljö/naturmiljö samt klassificering av eventuell åker- eller skogsmark:	Planområdet ligger i Ystads tätort i den västra delen av Ystads hamn. Området avgränsas i norr av Ystadbanan och ett parkstråk med en gång- och cykelväg, i öster av Anna Lindhs plats och vattenområde för småbåtshamn, i söder av oreglerat vatten och i väster av parkmark. Det tänkta planområdet omfattar drygt 3 hektar mark inklusive ett mindre vattenområde.
Översiktlig beskrivning av planområdet och dess influensområde gällande nuvarande miljöbelastning och störningar:	Länsstyrelsen har 2022-03-15 inkommit med Beslut om anmälan om rensuddring i Ystads småbåtshamn och beslut om dispens för dumpning. Länsstyrelsen avslår Ystad kommuns ansökan om dispens från förbud mot dumpning av avfall av massor från Ystads småbåtshamn. Detta eftersom massorna uppvisar alltför höga föroreningshalter för att dumpning till havs ska kunna tillåtas. För anmälan om rensuddring beslutar Länsstyrelsen att förelägga kommunen, i egenskap av verksamhetsutövare, att vidta försiktighetsmått vid arbetets genomförande. Till anmälan 2022-03-07 har Ystads kommun bifogat sedimentanalyser från två punkter i inseglingsrännan till hamnen, tagna på två olika djup i botten. Totalt är fyra prover analyserade. Nya sediment- och vattenprover kommer att tas inom och i anslutning till planområdet för att utreda föroreningshalter samt vattenkvaliteten.
Är nuvarande miljöbelastning så betydande att ytterligare belastning ej kan accepteras?	Nej.
Planområdets höjd över havet samt grundvattennivåer:	Marknivåerna inom planområdet varierar mellan 0 och +2,9 meter över havet (RH 2000).
På vilket sätt kan området påverkas av extrema väder? Vilken påverkan får detta för människors hälsa eller miljön?	Enligt Ystads kommuns Handlingsplan för förvaltning och skydd av kusten (2018) har låglänta områden under +1,7 meter över havet identifierats som riskområden då de riskeras att översvämmas vid ett extremt högt vattenstånd i dagens klimat. Områden under +2,6 meter över havet riskerar att översvämmas vid motsvarande högvatten år 2100. Planområdet ligger därmed inom riskområde för stigande havsnivå och översvämning vid högt vattenstånd.

Förutsättningar för planen

Vilken eller vilka användningar möjliggör detaljplanen?	Allmän platsmark för (NATUR) - naturområde. Kvartersmark för (P) - Parkering, (V ₁) - Småbåtshamn samt (R ₁) - Besöksanläggning för kallbadhus. (W) – Vattenområde.
Möjliggör planen någon typ av verksamhet?	Planområdets norra och nordöstra del samt större delen av den befintliga stenpiren planläggs som kvartersmark för (V ₁) - Småbåtshamn.
Om ja, hur kan det som detaljplanen möjliggör lokaliseras inom planområdet?	Inom användningen småbåtshamn får bebyggelse och anordningar uppföras avsedda för funktioner och service till småbåtshamnens båtägare, gästhamnsbesökare och andra besökare. Byggrätter möjliggörs och utökas vid befintliga byggnader.
Hur stor byggrätt för de verksamheter som planen möjliggör medger planen?	Detaljplanen möjliggör en total byggrätt inom kvartersmark för småbåtshamn till 1700 m ² byggnadsarea.
Vilka driftsförhållanden medger detaljplanen?	-

Betydelse för andra planers miljöeffekter

Påverkar planen genomförandet av andra planer eller program?	Nej.
Om ja, påverkar planen de miljöeffekter som identifierats i den andra planen eller programmet? På vilket sätt?	-

DIREKT KRAV PÅ STRATEGISK MILJÖBEDÖMNING UTIFRÅN SPECIFIK VERKSAMHET

Kommer planen medge sådan verksamhet som finns redovisade i 4:34 andra stycket PBL (2010:900)?	Nej.
--	------

Om ja på någon av ovan frågor ställs direkt krav på en strategisk miljöbedömning med MKB. I dessa fall behöver checklistan inte genomföras. Frågor om miljöpåverkan bevakas i den strategiska miljöbedömningen istället.

Om ja, se kriterierna i bilaga 2 till Förordning om miljökonsekvensbeskrivningar för bedömning av betydande miljöpåverkan.

BEHOV AV STRATEGISK MILJÖBEDÖMNING UTIFRÅN UNDERSÖKNING

Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning behöver därför inte göras.

Undersökningen grundas på checklistan som följer på kommande sidor och resultatet sammanfattas utifrån följande aspekter:

- Ny bebyggelse möjliggörs inom område av riksintresse för friluftslivet (3 kap. 6 § miljöbalken). Detaljplanen syfte är att säkerställa och utveckla intressen för friluftsliv; båtliv, strandliv och kallbadhus och väntas närmast gynna friluftsliv.
- Åtgärden kommer att genomföras i direkt närhet av riksintresse för järnväg (3 kap. 8 § miljöbalken). Detaljplanen medför ingen påtaglig skada på riksintresset i förhållande till gällande plan.
- Ny bebyggelse möjliggörs inom område av riksintresse för kustzon (4 kap. 4 § miljöbalken). Bestämmelserna i miljöbalken 4 kap. utgör dock inget hinder för utveckling av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet, varför detaljplanen inte kan anses medföra betydande påverkan på riksintresset.
- Planområdet är beläget inom havsområde som enligt 3 kap. 5 § miljöbalken är av riksintresse för yrkesfisket och fiskehamn. Detaljplanen medför ingen påtaglig skada på riksintresset i förhållande till gällande plan.
- Planområdet berör strandskyddsområde (7 kap. 13 §). Livsvillkoren för djur- och växtlivet bedöms inte komma att försämrans då den delen av planområdet, för vilket strandskyddet upphävs, redan idag används för hamnändamål enligt gällande detaljplaner.
- Stranden och strandvegetationen planläggas som naturområde för att skydda och bevara värdefull natur och för att säkra allmänhetens tillgång till platsen.
- Verksamheternas omfattning och utformning och de föreslagna markanvändningarna småbåtshamn, parkering och besöksanläggning för kallbadhus bedöms inte medföra ökad risk för allvarliga olyckor eller människors hälsa.
- Planområdet ligger inom riskområde för stigande havsnivå, översvämning och erosion. För att minimera risker till följd av stigande havsnivå införs planbestämmelser om lägsta grundläggningsnivå och att byggnader ska utformas och utföras så att naturligt översvämmande vatten inte skadar byggnaden. Planbestämmelse införs också som anger att kustskydd får finnas.
- Genomförandet av planen bedöms inte medföra att miljökvalitetsnormerna överskrids.

CHECKLISTA

X=indikerar ej negativ påverkan **X**=indikerar negativ påverkan **X**=vet ej

Checklistan är en bearbetning av Boverkets "vägledning för undersökning av betydande miljöpåverkan". Se Boverkets vägledning för mer ingående beskrivningar av vad kommunen ska undersöka.

Gällande regleringar och skyddsvärden	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
1. Förordnanden/skydd				
Är ett genomförande av planen förenligt med bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken?	X			Området omfattas av riksintresse för friluftsliv, kommunikationer, kustzon samt riksintresse för yrkesfiske och fiskehamn. Åtgärderna i detaljplanen bedöms inte påverka riksintressena negativt.
Iakttas gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken?	X			Planerad bebyggelse bedöms inte medföra att miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft och yt- och grundvattenförekomster överskrids.
Kommer verksamheter som planen tillåter eller iordningställandet av planområdet att kräva anmälan eller tillstånd enligt miljöbalken?			X	Vid behov av anmälan om vattenverksamhet ska anmälan inlämnas till Länsstyrelsen. Vilka vattenverksamheter som kan anmälas till Länsstyrelsen framgår av 19 § i förordning (1998:1388) om vattenverksamheter.
Berör planen område med lagenligt skyddad natur enligt miljöbalken:				
Natura 2000-område (miljöbalken 7 kap. 28 §)?		X		Planområdet berörs ej.
Naturreservat (miljöbalken 7 kap. 4 §)?		X		Planområdet berörs ej.
Naturminne (miljöbalken 7 kap. 10 §) – hängask i Svenstorp?		X		Planområdet berörs ej.
Berör planen biotopskyddsområde (miljöbalken 7 kap. 11 §) enligt:				
MB:s förordning 5 § bilaga 1.?		X		Planområdet berörs ej.
MB:s förordning 6 § bilaga 2 (Navröds mosse)?		X		Planområdet berörs ej.
Strandskyddsområde (miljöbalken 7 kap. 13 §)?	X			Planområdet berör strandskyddsområde (7 kap. 13 §). Livsvillkoren för djur- och växtlivet bedöms inte komma att försämrans då den delen av planområdet, för vilket strandskyddet upphävs, redan idag används för hamnändamål enligt gällande detaljplaner.
Vattenskyddsområde (miljöbalken 7 kap. 21 §)?		X		Planområdet berörs ej.
Berör planen:				
Byggnadsminnen utpekade av Länsstyrelsen (Kulturminneslagen 3 kap. 1 §)?		X		Planområdet berörs ej.
Fornminnen utpekade av Riksantikvarieämbetet?	X			Planområdet ligger delvis inom ett område som är klassat som fornlämning L1988:3379 (RAÅ Ystad 50:1) enligt 2 kap. Kulturmiljölagen.

				Tillstånd från Länsstyrelsen krävs för grävning och vid ingrepp i marken enligt 2 kap. kulturmiljölagen.
2. Riksintresse Berör planen riksintresse för:				
Naturvården (miljöbalken 3 kap. 6 §)?		X		Planområdet berörs ej.
Kulturmiljövården (miljöbalken 3 kap. 6 §)?		X		Planområdet berörs ej.
Friluftslivet (miljöbalken 3 kap. 6 §)?	X			Ny bebyggelse möjliggörs inom område av riksintresse för friluftslivet (3 kap. 6 § miljöbalken). Detaljplanen syfte är att säkerställa och utveckla intressen för friluftsliv; båtliv, strandliv och kallbadhus och väntas närmast gynna friluftsliv.
Industriproduktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering (miljöbalken 3 kap. 8 §)?	X			Åtgärden kommer att genomföras i direkt närhet av riksintresse för järnväg (3 kap. 8 § miljöbalken). Detaljplanen medför ingen påtaglig skada på riksintresset i förhållande till gällande plan.
Totalförsvaret (miljöbalken 3 kap. 9 §)?		X		Planområdet berörs ej.
Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (miljöbalken 4 kap. 2 §)?		X		Planområdet berörs ej.
Kustzon (miljöbalken 4 kap. 4 §)?	X			Ny bebyggelse möjliggörs inom område av riksintresse för kustzon (4 kap. 4 § miljöbalken). Bestämmelserna i miljöbalken 4 kap. utgör dock inget hinder för utveckling av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet, varför detaljplanen inte kan anses medföra betydande påverkan på riksintresset.

3. Högt naturvärde Berör planen område, som bedömts ha högt regionalt naturvärde enligt länsstyrelsens naturvårdsprogram eller ingår området i kommunens naturvårdsprogram?		X		Planområdet berörs ej.
Berör planen område som är utpekade i skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotop eller sumpskogsinventering (Skogens pärlor)?		X		Planområdet berörs ej.
4. Ekologiskt särskilt känslig miljö Berör planen område som bedömts vara ekologiskt särskilt känsligt enligt MB 3:3?		X		Planområdet berörs ej.
5. Skyddsavstånd Kan verksamhet/ -er lokaliseras på lämpligt avstånd så att ny bebyggelse/verksamheter inte stör befintlig bebyggelse/verksamheter eller att ny verksamhet inte stör befintlig bebyggelse?	X			Ystads Småbåtshamn är en miljöfarlig verksamhet som har regelbunden tillsyn av miljöförbundet.

Effekter på miljön	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
7. Mark Kan ett genomförande av planen medföra:				
instabilitet i markförhållandena eller de geologiska grundförhållandena; risk för skred, ras etc.?		X		-
skada eller förändring av någon värdefull geologisk formation?		X		-
risk för erosion?		X		Enligt Ystads kommuns Handlingsplan för förvaltning och skydd av kusten (2018) sker ingen aktiv erosion inom planområdet idag. Stigande havsnivåer kommer medföra att erosionen ökar. Planbestämmelse införs också som anger att kustskydd får finnas.
förändrade sedimentationsförhållanden i vattendrag, sjö eller havsområde?			X	-
Har det aktuella området tidigare använts som tipp, utfyllnadsplats eller dylikt varvid miljö- och hälsofarliga ämnen kan finnas lagrade i marken?			X	-
8. Luft och klimat Kan ett genomförande av planen medföra:				
väsentliga luftutsläpp eller försämring av luftkvalitén?		X		-
obehaglig lukt?		X		-
förändringar i luftrörelser, luftfuktighet, temperatur eller klimat (regionalt eller lokalt)?		X		-

9. Vatten				
Kan ett genomförande av planen medföra:				
förändring av grundvattenkvaliteten?		X		-
förändring av flödesriktningen för grundvattnet?		X		-
minskning av vattentillgången i någon yt- eller grundvattentäkt?		X		-
förändrade infiltrationsförhållanden, avrinning eller dräneringsmönster med risk för översvämning/uttorkning?		X		-
risk för översvämning p.g.a. planens fysiska förutsättningar på platsen?		X		Planområdet ligger inom riskområde för stigande havsnivå och översvämning. Ett genomförande av planen bedöms inte öka risken för översvämningar.
förändringar i ytvattenkvaliteten (bakteriologiskt eller kemiskt, temperatur och omblandning)?		X		-
förändrat flöde eller riktning eller strömförhållanden i något vattendrag, sjö eller havsområde?		X		-
att vattendom krävs?		X		-
påverkan på dikningsföretag?		X		-
10. Vegetation				
Kan ett genomförande av planen medföra:				
betydande förändringar i antalet eller sammansättningen av växtarter eller växtsamhällen?		X		-
minskning i antal av någon unik, sällsynt eller hotad växtart eller växtsamhälle?		X		-
införandet av någon ny växtart?		X		-
11. Djurliv				
Kan ett genomförande av planen medföra:				
betydande förändringar i antalet eller sammansättningen av djurarter i området (däggdjur, fåglar, fiskar, reptiler, skaldjur, insekter)?		X		-
minskning i antalet av någon unik, sällsynt eller hotad djurart?		X		MyraNatur har på uppdrag av Ystads kommun utfört en inventering av utter och iller inom planområdet (rapport 2021:1). I uppdraget har en bedömning gjorts av området som habitat (livsmiljö) för utter och iller och hur ett genomförande av detaljplanen eventuellt skulle påverka arternas förekomst (både under byggskede och i drift efter färdigställande). Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte påverka arterna negativt eller minska deras förekomst i området.
införandet av nya djurarter i området, eller verka som gräns för djurens förflyttningar och rörelser?		X		Enligt rapport ovan (MyraNatur) anges att planområdet utgör en kortare sträcka av för utter och iller naturlig livsmiljö mitt i centrala Ystad. Arterna ges en fristad och delar upp sträckan mellan omgivande naturlig

				kustmiljö väster om Gjuteriområdet och öster om industrihamnen så att det blir två något kortare sträckor att ta sig förbi. Stranden och strandvegetationen planläggs som natur för att skydda och bevara värdefull natur inom planområdet.
försämring av fiskevatten eller jaktmarker?		X		-
12. Landskapsbild Kan ett genomförande av planen försämma någon vacker utsikt eller landskapsmässigt skönhetsvärde eller skapas någon för allmänheten obehaglig landskapsbild?		X		-
13. Miljöpåverkan från omgivningen				
Finns det kända miljöproblem inom eller i anslutning till planområdet? Vilka?	X			Länsstyrelsen har 2022-03-15 inkommit med Beslut om anmälan om rensuddring i Ystads småbåtshamn och beslut om dispens för dumpning. Länsstyrelsen avslår Ystad kommuns ansökan om dispens från förbud mot dumpning av avfall av massor från Ystads småbåtshamn. Detta eftersom massorna uppvisar alltför höga föroreningshalter för att dumpning till havs ska kunna tillåtas. För anmälan om rensuddring beslutar Länsstyrelsen att förelägga kommunen, i egenskap av verksamhetsutövare, att vidta försiktighetsåtgärder vid arbetets genomförande. Till anmälan 2022-03-07 har Ystads kommun bifogat sedimentanalyser från två punkter i inseglingsrännan till hamnen, tagna på två olika djup i botten. Totalt är fyra prover analyserade. Nya sediment- och vattenprover kommer att tas inom och i anslutning till planområdet för att utreda föroreningshalter samt vattenkvaliteten.
Finns miljöstörande verksamhet i anslutning till/ i närhet av planområdet och kan det ha negativ inverkan på planen?	X			Ystads Småbåtshamn är en miljöfarlig verksamhet som har regelbunden tillsyn av miljöförbundet.
Ligger befintlig miljöstörande verksamhet i omgivningen på otillräckligt skyddsavstånd?		X		Se svar ovan.
Hur påverkar detaljplanen eventuella befintliga miljöproblem? Positivt eller negativt? Varför?				-

Effekter på hälsan	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
14. Störningar; utsläpp, buller, vibrationer Kan ett genomförande av planen medföra:				
ökade utsläpp av hälsofarliga ämnen?		X		Inom planområdet finns en spolplatta och reningsanläggning för båtbottnvätt som reducerar mängden tungmetaller och andra föroreningar. Spolplattan ingår i miljöförbundets tillsyn.
ökning av nuvarande ljudnivå?		X		-

att människor exponeras för ljudnivåer över rekommenderade gränsvärden?		X		-
vibrationer som kan störa människor?		X		-
15. Ljus och skarpt sken Kan ett genomförande av planen orsaka nya ljussken som kan vara störande/bländande?		X		-
16. Säkerhet Kan ett genomförande av planen medföra:				
explosionsrisk?		X		-
risk för utsläpp av särskilt miljö- och hälsofarliga ämnen vid händelse av olycka?		X		-
att människor utsätts för hälsofara inklusive mental ohälsa?		X		-
risk för att människor utsätts för joniserande strålning (radon)?		X		-
Kan ett genomförande av planen ge upphov till förändrade risker i samband med transport av farligt gods?		X		-

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
17. Mark- och vattenanvändning Kan ett genomförande av planen medföra avsevärd förändring av mark och vattenanvändning i området?		X		-
Kan ett genomförande av planen bidra till intensiv markanvändning som är känslig för området? På vilket sätt?		X		-
18. Naturresurser				
Kan ett genomförande av planen medföra ett avsevärt uttömmande av någon ej förnyelsebar naturresurs?		X		-
Medför planförslaget att åker- eller jordbruksmark tas i anspråk?		X		-
Motverkas mål och riktlinjer i grushushållningsplanen?		X		-
19. Transporter/Kommunikation Kan ett genomförande av planen ge upphov till betydande ökning av fordonstrafik?		X		-
20. Rekreation, rörligt friluftsliv Kan ett genomförande av planen försämra kvaliteten eller kvantiteten på någon rekreativ möjlighet (strövområde, vandringsled, friluftsanläggning etc.)?		X		Stranden och strandvegetationen planläggs som naturområde för att skydda och bevara värdefull natur och för att säkra allmänhetens tillgång till platsen.
21. Kulturminnesvård Kan ett genomförande av planen negativt påverka område med fornlämning eller annan värdefull kulturhistorisk miljö?		X		Enligt Länsstyrelsens Kulturmiljöprogram för Skåne ingår planområdet i en särskilt värdefull kulturmiljö och i det utpekade kulturmiljöstråket som sträcker sig utmed den skånska kusten. Planområdet är redan ianspråktaget

				och bedöms inte påverka kulturmiljön negativt.
--	--	--	--	--

Övergripande mål och bärkraftsprinciper	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
22. Långsiktiga miljömål Strider ett genomförande av planen mot:				
av riksdagen framtagna nationella miljömål?		X		-
regionala miljömål framtagna av Länsstyrelsen Skåne		X		-
lokala miljömål enligt Miljöprogram för Ystads kommuns med handlingsplan?		X		-
Har ett genomförande av planen effekter som var för sig är begränsade men tillsammans kan vara betydande?		X		-
Har ett genomförande av planen miljöeffekter som kan orsaka skada på människors hälsa, direkt eller indirekt?		X		-
Kommer detaljplanen främja en hållbar utveckling och i så fall hur?		X		-

Utvärdering	
Ett genomförande av planen har ingen påvisbar negativ effekt på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser.	X

Undersökningen har utförts av planarkitekt Tove Heijel och granskats av planarkitekt Eva Nygren.

Tove Heijel

Eva Nygren